

BURGONYA VILÁG

IX. évfolyam 2. szám

2021. DECEMBER

www.obtt.hu

AZ ORSZÁGOS BURGONYA SZÖVETSÉG ÉS TERMÉKTANÁCS LAPJA

A mechanikus gyomírtás legfelsőbb kategóriájába sorolható a precizitása és pontossága miatt.

Alkalmazás: szántóföldön, magágyon, bakháton, könnyű vagy nagyon nehéz talajokon.
Korszerű sorközművelő kultivátor alkalmazásával elpusztítjuk a tápanyagot elszívó gyomokat és fényhez juttatjuk a növényt. Műtrágyaszóró adapterrel szerelve tápanyagot juttathatunk ki a gyökerekhez.
Javíthatjuk a talaj víz-levegő gazdálkodását, serkenthetjük a gyökérfejlődést.

*Kapáló gépek **kis kertekbe és szántóföldre is**, kamerás és kézi irányítású rendszerekkel szerelve.*

TEMPEL KFT

MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

www.tempel.hu

Bővebb információ: JOHANN OCKEN +36-20/983-4912 tempel@tempel.hu

BURGONYA VILÁG

AZ ORSZÁGOS BURGONYA SZÖVETSÉG ÉS TERMÉKTANÁCS LAPJA

Kiadja:

az Országos Burgonya Szövetség
és Terméktanács
Levélcím:
1054 Budapest, Akadémia u. 1.
E-mail: obtt@t-online.hu

Kecskés Gábor,
főszerkesztő

Szabó István,
felelős szerkesztő
Mobil: +36 30 931 8208
E-mail: szabo.haladas@t-online.hu

Nedelkovics Jelena,
marketing
Telefon: +36 354 0460
Fax: +36 269 0589
Mobil: +36 20 326 3477
E-mail: obtt@t-online.hu

Eller János,
tördelőszerkesztő
+36 30 268-5716
eller.janos@agroforum.hu

Címdal:
Berzence, burgonya bemutató 2021.

Nyomatás:
BÖCZ Nyomda
Szekszárd

ISSN 2064-5937 (Nyomatott)
ISSN 2560-0036 (Online)

A lapban közölt cikkek külső lektorálás nélkül, a szerkesztőbizottság felülvizsgálata és véleménye alapján jelennek meg. A szerzők személyesen vállalnak felelősséget az általuk leírtakért. A témával kapcsolatban szükség esetén a szerzők adnak további felvilágosítást. A hirdetések tartalmáért minden tekintetben a megrendelő felel. Minden jog fenn tartva! A lapban közölt írások részleges vagy teljes körű utánközlése, - elektronikus és nyomtatott médiákban - a kiadó írásos engedélye nélkül tilos!

Tartalom

Temple.	2
10 milliárd forintnál tartanak az idei agrárcárok (MTI)	4
Mi várható még a burgonya szezonban? (Szabó Kristóf)	5
Bán Péter nyugdíjba vonulása (Szabó Kristóf)	5
Euro Sol Kft.	6
Magasabb támogatást kaphatnak az ökológiai gazdálkodók	7
A világ legdrágább burgonyája (Rass Krisztina)	7
Sajtóközlemény. Burgonya vizsgálat változásai (NÉBIH)	8
Lehetőség nyílik a vidék teljes megújulására (MTI)	9
Tempel Kft.	10
Gazdaportré -	
Beszélgetés Prof. Dr. Polgár Zsolttal (Losonczy Annamária)	11
Receptek	13
Agrico Kft.	14
Hogyan tároljuk télire a zöldségeket (Molnár Dorottya fordítása)	15
Tempel Kft.	16
„Újburgonya” - nem csak tavasszal (Agrofórum)	17
Tempel Kft.	19
Tempel Kft.	20

„A magyar burgonyatermesztés komoly válságban van. Mára már az önellátó képességünket is elvesztettük. Ez alapvetően annak a következménye, hogy az ágazat az elmúlt évtizedekben teljesen kiszolgáltatottá vált a nyugat-európai fajtáknak és az azokat képviselőknél. Mára teljesen egyértelművé vált, hogy vírusfogékony fajtákkal, hazai ökológiai körülmények között és a rendelkezésre álló technológiai színvonalon nem tudnak a termelőink az importtal szemben versenyképes önköltségű és minőségű étkezési burgonyát előállítani.”

Tízmilliárd forintnál tartanak az idei agrárok

Október végéig mintegy 10 milliárd forintot fizettek ki növénykárokra a biztosítók, döntően a jégverések miatt. Időközben az agrártárca tovább emelte a támogatott mezőgazdasági biztosítások díjához nyújtott keretösszegét, a gazdálkodóknak így jó esélyük van a 70 százalékos támogatásintenzitás kihasználására - derül ki a Magyar Biztosítók Szövetsége (MABISZ) hétfői közleményéből.

Idén október végéig több mint hét-ezer növénybiztosítási kárbejelentés érkezett a társaságokhoz, a kifizetett és tartalékolt kárösszeg tízmilliárd forintnál tart. Ebből majdnem 8 milliárd forint értékben a több mint 4500 jégkár bejelentés nyomán kellett téríteni, de jelentős volt az aszálykár (800 millió forint) valamint a tavaszi fagykár is (mintegy 400 millió forint).

A biztosított növények közül leginkább az őszi káposztarepce, a kukorica, a napraforgó, a kalászosok, az ültetvények és a zöldségfélék szenvedték meg az időjárás viszontagságait.

Területileg pedig az Alföldről, a Dél-Dunántúlról, Borsod-Abaúj Zemplén megyéből, illetve a baranyai Szentlőrincről és Baksáról, valamint a Bács-Kiskun megyei Kecelről érkezett a legtöbb bejelentés - ismertette a MABISZ.

A biztosítók közben ezekben a napokban összesítik azokat az adatokat és befizetéseket, amelyek nyomán a gazdálkodók utólagosan visszakaphatják az idén kötött díjtámogatott mezőgazdasági növénybiztosításuk díjának maximum hetven százalékát. Évről évre egyre nagyobb az igény erre a termékre, a teljes állománydíj jóval meg fogja haladni a tavalyi mintegy 14,5 milliárd forintot.

Ezt érzékelve az agrártárca október közepén tovább emelte már az idei évre is a rendelkezésre álló keretösszeget, 11 milliárd forintról 13 milliárdra.

Ez pedig lehetővé teszi, hogy az igények dinamikus növekedése mellett is maximális lehessen a támogatási intenzitás. A keret túligénylése esetén ugyanis a 70 százalékos maximális szint arányosan lejjebb csökken.

A rendszer népszerűségét jól jellemzi, hogy kilenc évvel ezelőtt még másfél milliárd forint alatt maradt ezen biztosítások teljes állománydíja. Az érdeklődéssel párhuzamosan nőtt a támogatások keretösszege is: tavaly ötmilliárd forintról hétmilliárdra, idén pedig további négy, majd most októbertől kétmilliárddal.

Illusztráció - MTI - Komka Péter

Mi várható még a burgonya szezonban?

Sok változást tapasztalunk mostanában a világban. A világvárvány miatt megváltoztak a krumpli fogyasztási szokások ez pedig magával rántotta az étkezési burgonya piacot és a vetőburgonya szaporítás terveit is. A betakarítási szezonban stabil árakon lehetett eladni az étkezési burgonyát és a magyar krumpli hamar el fog fogyni, októbertől megjelent a nem túl bőséges import is.

Vetőburgonya fronton Európa-szerte szűkösebb az étkezési burgonya. Ugyan a teljes szaporító terület nem csökkent az arány tovább tolódott a feldolgozóipari fajták irányába. Így az általános, étkezési célú árburgonya termesztésére alkalmas fajtákból mindenhol kevesebb vetőburgonya lesz elérhető. Szűkebb készletek várhatók és egyes fajtákból, vetőgumó hiány is előfordulhat.

A klíma, a klímaváltozás nem kedvez a burgonya növénynek, ezt tapasztalhatta, aki burgonyát ültetett. Nem a legkönnyebb év van mögöttünk, és nem számíthatunk arra, hogy könnyű lesz a 2022-es év. Ez vonatkozik az étkezési burgonyára, de ugyan úgy a vetőburgonyára is. Így nemcsak a szaporító területek eloszlása, de a klíma változása is rontja a piacon elérhető vetőburgonya mennyiségét.

Mostanra látható, hogy a magyar étkezési burgonya szinte teljesen elfogyott. A korábbi elvárásokhoz képest alacsonyabb minőségű tételek is piaci áron találnak gazdát, kevés beragadt tétel van. A jó minőségű árut vagy betárolta későbbre, aki tehet, vagy már a szezon elején túladtak rajta. Az import burgonya beáramlása elkezdődött. A piros héjú étkezési burgonyát vadászó magyar kereskedőkről hallani Európa minden szegletében. Ott, ahol a jó minőségű árut még későbbre tartogatják, és a tárolhatatlan, gyengébb árut engedik még csak el. Mindenki a nagy árrobbanást várja, aki betárolt ez várhatóan áremelkedést fog okozni a felvásárlási/beszerzési piacokon.

A kormányzati törekvések több európai országban, és Magyarországon is a hazai termékek előnyben részesítése felé mutatnak. Elég látványosak a húsipar eredményei ezen a téren itthon, talán iránymutatás is lehetne a zöldség ágazatnak. Üzletláncok már most keresnek egész évre kitaró magyar étkezési burgonya kapacitásokat, mindhiába. Igaz partnerségi együttműködés, kölcsönös kötelezettségvállalás nélkül ez nem is fog összejönni nekik. Ha nem mutatkozik hajlandóság, hogy a termelők-nél lekötött mennyiségek átvételére valamilyen garanciát vállaljanak a kereskedők, akkor nem fog kellő ütemben bővül a magyar burgonyatermesztés területe, és egyre hamarabb fog elfogyni a ténylegesen magyar krumpli a boltok polcairól.

BÁN IMRE PÉTER az Euro Sol Kft megalakulása óta építette fel az céget Magyarország legnagyobb vető és étkezési burgonyakereskedő cégévé a szinte, azóta is állandó csapattal. Neki köszönhetően kerültek az országba többek között a jól ismert Laura, Bellarosa és a Marabel fajták, amik nagy hatással voltak a sárga húsú burgonyafajták elfogadásához a magyar piacon.

„Péter bácsi”, ahogy sokan szólítják, mindig támogatta a fiatalokat, és jelentős hangsúlyt fektetett a jövő burgonyatermesztő generációjának képzésére a Krumpiliságok programmal is. Kitaró munkájának köszönhetően valósult meg az Euro Sol burgonyatárolója és mostanra központja Dánszentmiklóson, ami várhatóan a térség büszkesége lesz a jövőben.

A vetőburgonya piacot még viszonylagos nyugalom uralja. Ugyan sokan felhagynak az idei év után a burgonyatermesztéssel, legjobb esetben is csak stagnálni fog a vetésterület. Aki még bírja, kitaró a kultúra mellett, mert tudja, hogy a bőséges évek miatt éri meg csinálni. A vetőgumó árak valamelyest emelkedett, és az egyéb input anyagok ára az egekben van, de még az Euró-Forint árfolyam se kedvez a termelőknek. Mégis, csak megfelelő fajtaválasztással, megfelelő input anyagokkal, fémzárolt vetőgumóval, és a biztonságos, sikeres burgonyatermesztéshez szükséges termesztéstechnológiai felkészültséggel érdemes belevágni.

A német EUROPLANT Pflanzenzucht GmbH (www.europlant.biz) minőségi előírásai az állami rendszernél is szigorúbbak. A kötelező vizsgálatokon túlmenően további szántóföldi és laboratóriumi vizsgálatokkal biztosítják, hogy csak kiváló minőségű vetőburgonya kerüljön értékesítésre. A jogszabályban előírt határértékeknek való megfelelést az általánosnál még több és szigorúbb vizsgálatokkal tudják biztosítani a külön erre kialakított növényvédelmi központjukban.

Jelentős változások történnék a prémium minőségű német fajták kizárólagos magyarországi forgalmazójánál, az Euro Sol Kft. háza táján is (www.eurosol-potato.hu). Székhelyük a tényleges tevékenységük helyszínére, Dánszentmiklóra (2735 Dánszentmiklós, Irsai út 10.) költözik, hogy közelebb legyenek a termelőikhez, vásárlóikhoz. **A cégnél eltöltött hosszú évek után Bán Péter október elsejével visszavonult ügyvezetői posztjából és az aktív munkától. Helyét a vezetőségben Jörg Eggers veszi át, akivel még sikeresebbé válhat a cég.**

Fajtaválasztással, lehetőségekkel kapcsolatban széleskörű tájékoztatást nyújt a honlapjuk, de további szakmai tartalmakat, érdekességeket is találhatnak a látogatók.

Vető és étkezési burgonyák

EURO SOL

Burgonyakereskedelmi és Szolgáltató Kft.

2735 Dánszentmiklós, Irsai út 10.

Tel.: +36 70 436 0520; +36 30 966 7704

E-mail: eurosol@eurosol-potato.hu • www.eurosol-potato.hu

Központi raktár:

2735 Dánszentmiklós, Irsai út 10.

Tel.: +36 30 966 7704, +36 53 374 301

Magasabb támogatást kapnak az ökológiai gazdálkodók

A 2018-ban meghirdetett ökológiai gazdálkodással kapcsolatos pályázatai felhívás esetében átlagosan 74%-kal megemelkedik a támogatási összegek mértéke a programban részt vevő több mint 2000 gazdálkodó számára - jelentette be Nagy István agrárminiszter.

A tárcavezető arra hívta fel a figyelmet, hogy a Megújuló vidék, megújuló agrárium program keretében történelmi mértékű fejlesztési lehetőséghez jut a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar, a vidéki térségek gazdasága és közösségei pedig tovább erősödhetnek. Ennek érdekében Magyarország Kormánya 80%-os nemzeti kiegészítő forrást biztosít a Vidékfejlesztési Programhoz. Így már az átmeneti időszakban lehetőség

nyílik új pályázatok meghirdetésére, egyes nyitott felhívások keretösszegeinek emelésére, illetve a korábbi támogatások aktualizálására - tette hozzá Nagy István.

Kifejtette, az Agrárminisztérium minden lehetséges módon segíteni kívánja az ökológiai gazdálkodás hazai előremozdítását. A Vidékfejlesztési Program keretében 2018-ban elindított, öt éves ökológiai gazdálkodást segítő program mellett ezért a biogazdálkodásra átállást, annak fenntartását érdemben ösztönző újabb pályázatot szeptemberben írták ki. Ennek a programnak a támogatási összegeit összhangba hozzuk az új felhívással, hiszen minden biogazdálkodó tevékenysége azonosan értékes. A támogatási össze-

gek mértékét átlagosan 74%-kal emeli meg az agrártárca, ehhez igazítva pedig 42 milliárd forintra növekszik a 2018-as program finanszírozása - hangsúlyozta a Nagy István.

A miniszter kitért arra is, hogy a felhívásban több mint 2.000 gazdálkodó, hozzávetőlegesen 100 ezer hektár támogatott területtel vesz részt. A megemelt összegek a 2022. évtől lesznek igényelhetők a gazdálkodók számára. A 2018-ban megjelent és a közelmúltban meghirdetett két felhíváson keresztül együttesen 82 milliárd forint támogatást szán az Agrárminisztérium a hazai ökológiai gazdálkodás fenntartására és előremozdítására - emelte ki a tárcavezető.

A világ legdrágább burgonyája

A világ legdrágább burgonyája a francia Bonnotte, amelyet Noirmoutier szigetén, az ország északnyugati részén, Vendée megyében termelnek. A Bonnotte jellegzetes sós ízét a termelés során használt víztől és hínártól kapja.

A sziget környezeti adottságai tökéletesek a termesztéshez, mivel a sós tengeri szél megakadályozza a kártevők és betegségek elszaporodását a növényeken.

Az aranyáron megvásárolható burgonyagumót az évnek egyetlen hetében, egy nagyon kis területen takarítják be, majd a szigeten rendezett burgonyafesztivál sztárja lesz.

Évente összesen nagyjából száz tonna burgonyát termelnek, saját felhasználásra csak kis részét tartják meg, a többit eladják. Mivel ez a burgonyafajta nem tárolható sokáig, szinte lehetetlen exportálni, ami még különlegesebbé teszi.

A betakarított termést sokszor aukciókon értékesítik, és elképesztő áron találhat gazdára.

Például 1996. április 20-án egy magánszemély a párizsi aukción 500 eurónyi frankot fizetett kilójáért.

Rass Krisztina

Forrás: [freshplaza.de/Kertészet és Szőlészet](https://freshplaza.de/Kertészet-és-Szőlészet)

Fotó: BastienM - Wikimedia Commons

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Kérdés:

Tagságunk jelezte, hogy megemelkedtek a burgonya vetőmag vírusvizsgálati díjai. Ahhoz, hogy az emberek megértsék miért volt erre szükség, szeretném felkérni Önt, (vagy egy Kollégáját), hogy a díjak emelkedéséről egy rövid tájékoztatást írjanak szaklapunkba, a **Burgonya Világba**.

Válasz:

2021 augusztusától a Monorierdőn lévő fajtakísérleti állomás helyett a vetőburgonya tételeket a Nébih Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság Velencei Virologiai Laboratóriumában fogadjuk vírusvizsgálatra.

ELISA vizsgálat

A burgonyákat a beérkezéstől a vizsgálat lezárásáig, illetve az eredmények kiküldéséig 8°C-ra állított hidegkamrában helyezjük el.

A mintaátvételtől a tesztelésig is változott a folyamat. Az eddigi gyakorlat szerint Monorierdőn fóliasátrokban elültették, majd megnevelték a növényeket. Az itt megnevelt burgonyanövényekről származó leveleket Budapestre kellett küldeni az Elit és Szuperelit fokú tételek esetén, ahol a laboratórium végezte az ELISA vizsgálatokat ó vírusra. Az első fokú tételleket pedig szemrevételezték Monorierdőn, ebben az esetben 3 vírustól való mentesítést kell igazolni. Ez megváltozott: kiváltva a szemrevételezést, az első fokú tételek 3 vírusra történő vizsgálatát is ELISA módszerrel végezzük 2021 őszétől.

Velencén a virológiai vizsgálatokhoz az előzetesen hormonkezelt mintázott gumókat szűrőpapírba csomagolva, fitotron kamrában, megfelelő hőmérséklet, páratartalom és fényviszonyok mellett csíranövény állapotig neveljük, melyekből minden esetben ELISA teszt készül. A módszer gyorsabb és a fóliasátorban történő neveléshez képest a fitotronban történő nevelés során jelentősen kisebb az esélye a keresztszennyezésnek, külső forrásból történő fertőződésnek.

Vizsgálat:

Az **Elit és Szuperelit** tételeket ó vírusra vizsgáljuk ELISA vizsgálatl, ami tételenként 90 gumóból történik ó vizsgálatl

Az **I. fokú** tételeket 3 vírusra vizsgáljuk ELISA vizsgálatl, ami tételenként 90 gumóból történik 3 vizsgálatl

A diagnosztizálás nemzetközileg is elfogadott ELISA kitek segítségével történik, 1 vírus kimutatására 1 kit szolgál, amely 10 tétel vizsgálatára elegendő.

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

nébih

Lehetőség nyílik a vidék teljes megújulására

A 2021-2027-es uniós fejlesztési időszakban a vidékfejlesztésre 4265 milliárd forint forrás áll rendelkezésre, ez olyan lehetőséget teremt a vidék teljes megújulására, amely soha sem volt, és lehet, belátható időn belül nem is lesz - jelentette ki az Agrárminisztérium parlamenti államtitkára pénteken Fábiansebestyénen.

Farkas Sándor a Kinizsi 2000 Mezőgazdasági Zrt. évvértékelő rendezvényén azt mondta, olyan magyar mezőgazdaságra van szükség, amely hatékony, biztonságos és hosszútávon tudja a magyar lakosságot és az exportot szolgálni. Ehhez az agrárium megkapja a szükséges politikai támogatást, a forrás is rendelkezésre áll, az, hogy sikerül-e élni a lehetőséggel, csak az ágazat szereplőin múlik - hangsúlyozta.

Az államtitkár közölte, a növénytermesztésnek komoly kihívásokkal kellett szembenéznie. Tavaly össze egy komoly csapadékhullám miatt késve tudták elvetni a kalászosokat, fejlődésüket a hektikus időjárás késleltette, a nyár pedig rendkívüli meleget és aszályt hozott. Az őszi kalászosokból 1,5 millió hektáron 8 millió tonnát tudtak a termelők betakarítani. Egymillió hektáron 6 millió tonna kukorica termett, ami 2 millióval kevesebb az átlagosnál. Napraforgóból 1,7 millió, szójából 164 ezer tonna termett, ami nem éri el azt a szintet, amire szüksége lenne a magyar állattenyésztésnek - ismertette a politikus.

Farkas Sándor kifejtette, mintegy 300 ezer család érdekelt a zöldség-gyümölcsstermesztésben. A vidék megtartóképesége szempontjából elengedhetetlen e szektor fejlődése - tette hozzá. Az államtitkár rámutatott, a sertés- és baromfiágazat hosszú

Farkas Sándor

távú működőképessége érdekében kiemelkedő jelentőségű a fertőzőbetegségek elleni védekezés. Az agrárkormányzat 10,8 milliárd forinttal támogatta az érintett állattartó gazdákat. Ugyanakkor megkerülhetetlen a termelők felelőssége, hogy milyen lépéseket tesznek annak érdekében, hogy megvédjék állományukat a betegségek behurcolásától.

Noha 178 ezer hektáron rendelkeznek a gazdálkodók a szükséges vízjogi engedéllyel, a valóban öntözött terület nagysága alig haladja meg a 77 ezer hektárt. A termelésbiztonság javítása érdekében sürgős változásra van szükség. A kormány az adminisztratív akadályok elhárítása mellett segíti az öntözési közösségek megalakulását is, évente 25-28 ezer hektár öntözésbe vonását sze-

retné elérni, és ehhez támogatást is nyújt - mondta a politikus.

Viski József vidékfejlesztési programok végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár kifejtette, a növekvő hazai társfinanszírozásnak köszönhetően a korábbinál több pályázó kaphat jóval nagyobb támogatást. A 2021-2022-es átmeneti időszakra 1100 milliárd forintnyi beruházási pályázatot hirdetett meg a kormányzat, melyre mintegy 20 ezren 1600 milliárd forintnyi igényt nyújtottak be - közölte. A helyettes államtitkár tudatta, a projektek sikeres végrehajtása érdekében a kormány tervezi, hogy a gazdálkodók az irreálisan emelkedő építőipari árak ellensúlyozása érdekében többeltámogatást kapjanak beruházásaikhoz.

Fotó: Szigetváry Zsolt

(MTI)

TEMPEL^{KFT}

MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

6060 Tiszakécske, Oláhházdűlő tanya 10.

e-mail: info@tempel.hu   www.tempel.hu

ÚJ TERMÉK A TEMPEL KFT- NÉL :

A BUWATEC berendezések a víz összegyűjtésére, tárolására és/vagy tökéletes állapotban tartására szolgáló medencék széles választékát fejlesztette ki öntözéshez, (eső) vízgyűjtéshez, valamint a lefolyó- és keringtetett víz tárolásához.

Emellett a vízgyűjtéshez szükséges ismereteket is kifejlesztette a víziánnyal küzdő területeken!

A BUWATEC moduláris hullámosított acél tárolótartályok teljes választékát gyártja, melyek gyorsan telepíthetők és közel a világ 50 országában már elérhetőek. Minden víztartály rendelkezik a szükséges CE-tanúsítvánnyal.

A víztartályok a következő szegmensek létesítményeinek elengedhetetlen részét képezik:

- kertészet,
- haltenyésztés,
- ivóvíz,
- ipar és mezőgazdaság, hígtrágya feldolgozás
- biogáz berendezések
- esetenként tűz oltására is alkalmazhatóak Buwatec medencéi

A Buwatec acéltartályokhoz tartályfedelek is elérhetőek.

A BUWATEC a tartályfedési módszerek széles választékát kínálja, lehetővé téve a legmagasabb minőségi követelmények teljesítését. A követelmények az éghajlati viszonyokon alapulnak, mint

például:

- UV-állóság,
- a környezeti hőmérséklet,
- a szennyezés,
- az algásodás és az állatok elleni védelem.

ÉRDEKLŐDNI:

schalk.zsuzsanna@tempel.hu

berki.irina@tempel.hu

Gazdaportré

Beszélgetés Prof. Dr. Polgár Zsolttal

Felkészülésemkor kicsit utána olvastam Professzor Úr eddigi tevékenységeinek és megbízatásainak. Ahogy láttam ezeknek se szeri, se száma! Felsorolna néhányat a most aktuális pozícióiból?

Szívesen! Jelenleg a Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem Burgonyakutató Állomásának vezetője és első számú nemesítője vagyok, valamint az Egyetem a Növénytermesztési Kutatóközpontját is igazgatom, ahova további három kutatóhely tartozik. Ezen felül vezetőségi tagja vagyok a Magyar Növénytermesztési Egyesületnek és az Európai Burgonyakutatók Szövetségének, valamint a Magyar Tudományos Akadémia Növénytermesztési Tudományos Bizottságának elnökhelyetteseként is dolgozom.

Semmit sem találtam a születési helyéről, szüleiről és iskoláiról. Mivel ez a cikk nemcsak szakmai, hanem személyes portré is röviden bemutatná nekünk, hogyan is telt a gyerek- és fiatal kora?

1962-ben születtem, Zircen, ahol akkor a vetőburgonya termesztés magyarországi fellelője volt. Édesapám agrármérnökként dolgozott, aki sajnos egy balesetben már 9 éves koromban elhunyt. Nyilván az Ő indíttatására és emlékére a mezőgazdasági pályát választottam. Az érettségimét a Pápai Mezőgazdasági Szakközépiskolában szereztem meg. Onnan egyenes út vezetett a Keszthelyi Agrártudományi Egyetemre, ahol 1986-ban diplomáztam. Iskoláim alatt a szakmai gyakorlatokat mindig Zircen a helyi termelőszövetkezetben teljesítettem, ahol abban az időben nagyon komoly burgonyatermesztés folyt. Már itt elkezdődött a burgonyá-

hoz való kötődésem, ez pedig folytatódott az egyetem elvégzése után is.

Elmesélné, hogyan alakult a szakmai útja?

Az egyetem elvégzése után 7 évet töltöttem Szegeden az MTA Szegedi Biológiai Központjában az alapkutatóként. Később hívtak az államátterem, hogy a gyakorlatban is hasznosítsam az elért kutatási eredményeket. Akkor kapcsolódtam be a Keszthelyi Burgonyakutatói Központ munkájába. Végigjártam a kötelező ranglétrát. Voltam intézeti mérnök. Miután ledoktoráltam és kandidáltam már munkatárs és főmunkatárs lettem. 1996-tól én vezetem a Központ burgonyanemesítési programját. 2002-2017 között az intézet igazgatója voltam. Az azt követő két évben a Kaposvári Egyetemen dolgoztam szintén a növénytermesztés területén. 2019 augusztusától pedig újból vezetője vagyok a Burgonyakutató

Munkában a tenyészkertben

Intézetnek. 2014-től egyetemi tanári címmel is rendelkezem.

Tudományos munkáját, hogy tudta kiterjeszteni belföldre és külföldre is?

Több mint 100 tudományos publikáció és előadás van mögöttem. Oktatóként az elmúlt évtizedekben aktívan részt vettem több egyetemen is a hallgatók és doktoranduszok képzésében. Sok helyre kaptam meghívást úgy belföldre, mind külföldre egyaránt. Kollégáimmal számos hazai és nemzetközi kutatási pályázatot teljesítettünk sikerrel. Ezek egyrészt mindig nagy örömmel szolgáltak, másrészt pedig megteremtették a lehetőséget a legfontosabb eredményeinek, maguknak a fajták a gyakorlati hasznosítására.

Mi a véleménye a jelenlegi magyar burgonyatermesztésről?

A magyar burgonyatermesztés komoly válságban van. Mára már az önellátó képességünket is elveszítettük. Ez alapvetően annak a következménye, hogy az ágazat az elmúlt évtizedekben teljesen kiszolgáltatottá vált a nyugat-európai fajtáknak és az azokat képviselőknél. Mára teljesen egyértelművé vált, hogy vírusfogékony fajtákkal, hazai ökológiai körülmények között és a rendelkezésre álló technológiai színvonalon nem tudnak a termelőink az importtal szemben versenyképes önköltségű és minőségű étkezési burgonyát előállítani. Az hogy a rendszerváltást követően teljesen megszűnt a burgonya hazai feldolgozóipara, ami mondjuk integráló és piaci levezető szerepet is játszott volna, már csak „hab a tortán”. A szakmabéliek, akik e cikket olvasják, biztosan tisztában vannak azzal,

hogy a válságból való kilábalással kapcsolatban mi az én, és intézetünk határozott véleménye.

Mégis, hogy látja a burgonyaágazat jövőjét? Mire kell figyelniük a hazai termelőknek, hogy sikeresek legyenek?

Hatékonyabban, alacsonyabb önköltséggel kell termelni. Ehhez elodázhatatlan az átállás a többször is visszaültethető rezisztens fajtákra. Magas termésátlagot és kiváló minőséget kell elérni minden évben, amihez nem csak olcsó és jó minőségű, fémező vetőburgonyára, de technológiai fejlesztésekre is szükség van (öntözés, tárolás). A termelésnek újra koncentrálni kell. Csak így lesz az ágazat képes arra, hogy az egyre nagyobb piaci részt jelentő kereskedelmi láncok igényét nagy mennyiségű és egyenletes minőségű áruval tudja szolgálni.

Ezzel mindnyájunk javára biztosan nőtt a hazai burgonyafogyasztás és kereskedelem kultúrája.

Milyen fajtákat javasol kis- és nagyüzemi felhasználásra?

Mind a kettőre természetesen a keszthelyi rezisztens fajtákat javaslom. Ezekkel lehet azokat a hatékonysággal szemben támasztott elvárásokat

teljesíteni, amikről az előbb beszéltem.

A családjában lesz-e követője az Ön tudományos és gyakorlati munkájának?

Sajnos nem lesz. Két gyerekünk van, azonban mindegyik más pályát választott. Talán látták, hogy nekem a kutatásban, mezőgazdaságban mennyit kell dolgoznom, illetve a feleségemnek, aki matematika, informatika és földrajz tanár, biztosan nagyobb hatása volt rájuk, hiszen ő sokkal több időt tudott velük tölteni, mint én. A lányom építőmérnök, a fiam pedig villamosmérnök lett. Mindketten sikeresek a maguk területén, úgy hogy így is nagyon büszke vagyok rájuk.

Milyen kitüntetések és dícséreteket kapott a szakmájában?

Három komolyabb kitüntetést említenék meg, 2009-ben megkaptam a Pannon Egyetemért érdem nagy ezüst fokozatát, 2011-ben a magyar növénynevelők legrangosabb kitüntetésének tartott Fleischmann Rudolf díjat, az oktatásban, kutatásban folytatott munkámért pedig 2017-ben az Újhelyi Imre díjat.

Mire a legbüszkébb a pályafutása során?

Elsősorban az előállított rezisztens burgonyafajtákra, azok sikereire: Balatoni Rózsa, Botond (piacvezető korai érésű burgonyafajta) Katica (nagyon szép gumóformájú, ami a lányomról lett elnevezve) Basa (egyedüli rezisztens saláta burgonyafajta) Arany Chipke (az első rezisztens, chips feldolgozásra alkalmas fajta) és Démon (ami „ördögien jó” étkezési minősége miatt kapta a nevét). Büszke vagyok továbbá arra, hogy részt vettem a burgonyafogyasztás és kereskedelem általános minőségét javító, az étkezési burgonya forgalomba hozatalát meghatározó jogszabály kidolgozásában (Burgonya A, B, C). Ezekre vagyok a legbüszkébb és természetesen arra, hogy minden a felsőoktatást/kutatást ért nehézség ellenére kollégáimmal együtt meg tudtuk őrizni a keszthelyi burgonyakutató intézetet, folytatni tudtuk a nemesítési programot.

Mit üzenne a most kezdő fiatal agrárszakembereknek?

Legyenek alázatosak és kitartóak a szakmájukban. A mezőgazdaságban vezetőként dolgozni, tipikusan olyan helyzet, ahol „holtig” tanulhat az ember. Semmit ne fogadjanak el kritikátlanul, és mindig keressék az összefüggéseket. Próbálják meg komplexen megérteni és megítélni a dolgokat ahhoz, hogy összességében tudjanak értékítéletet mondani és szakmailag jól megalapozott döntéseket hozni.

Gondolom, vannak újabb tervek és elképzelések! Megosztana egy párat a Burgonyavilág olvasóival?

A legfontosabb az, ha már nem is családon belül, de a szakmában, ki tudjam - ki tudjuk nevelni azokat a szakembereket, akik képesek lesznek a mi és elődjünk több évtizedes munkáját továbbvinni és még jelentősebb értékeket kihozni a keszthelyi nemesítési programból.

Losonczi Annamária

Termelők között, fajtabemutató

Receptötletek

Hercegnő burgonya

HOZZÁVALÓK

80 dkg burgonya
4 ek vaj
0.5 tk szerecsendió
1 tk fehérbors
0.5 dl tejszín
só
3 db tojássárgája

ELKÉSZÍTÉS

Egy nagyobb lábasban kb. 20 perc alatt puhára főzzük a meghámozott, kockára vágott burgonyát. A vaj felét megolvasztjuk, és félretesszük.

A krumplit leszűrjük, majd visszarakjuk a lábasba. Hozzáadjuk a maradék vajat, a reszelt szerecsendiót, a fehérborsot és a tejszínt, majd egy krumplinyomóval alapon összedolgozzuk a masszát.

Ha elértük a krémes állagot, ízlés szerint megsózzuk, hozzáadjuk a tojássárgáját, és tovább keverjük.

A masszát egy habzsákba kanalazzuk és egy csillag alakú nyomóformával dió nagyságú halmokat formázunk. Sütőpapírral bélelt tepsibe tesszük.

A krumplik tetejét megkenjük az olvasztott vajjal, majd 200 fokos sütőben addig sütjük, míg szép aranybarna árnyalatot nem kap. (kb. 10-15 perc)

Krumpligombóc

HOZZÁVALÓK

75 dkg burgonya
só
2.5 dkg puha vaj
2 db tojássárgája
5 dk gkemény sajt
frissen őrölt bors
5 dkg finomliszt
2 db tojás
10 dkg zsemlemorzsa
olaj a sütéshez

ELKÉSZÍTÉS

A burgonyát meghámozzuk, felkockázzuk és puhára főzzük sós vízben. leszűrjük, és összetörjük. A vajat a 2 db tojássárgájával habosra keverjük és a reszelt sajttal együtt a burgonyához forgatjuk. Sózzuk és borsozzuk. A masszát lefedjük és a hűtőbe tesszük, hogy kissé megdermedjen.

A burgonyás keverékből 16 db kis gombócot formázunk. A lisztet egy tálba tesszük, egy másikban felverjük a

tojásokat, végül egy harmadik tányérba tesszük a zsemlemorzst.

A sajtos krumpligombócokat a lisztben, a felvert tojásban és a zsemlemorzásban is megforgatjuk. Felforrósítunk kb. 2 dl olajat, és aranyszínűre sütjük benne a gombócokat. Végül mindet papírtörőre szedjük. Ketchuppal és tejföllel tálalhatjuk.

HA IMPORT VETŐBURGONYA, AKKOR CSAK A HOLLAND

szövetkezet fajtáiból

Bevezetett, kiváló piacos fajták, európai csúcsmínőség, magas terméshozam, több bevétel.

**ESMEE, EVOLUTION, AMOROSA, ALOUETTE, RUDOLPH
MARKIES, AGRIA, IMPALA, ROKO, KONDOR, DESIREE**

Információ + rendelésvétel:

Agrico Magyarország Kereskedelmi Kft.

1027 Budapest, Bem rakpart 30. 1/7. Telefon/fax: 201-4588, 214-7393

www.agrico.hu; e-mail: info@agrico.hu

Rados János
2660 Balassagyarmat
Bíró j. u. 58.
Tel.: 06-35/310-177
Mobil: 06/30/415-7378

Kelőmag Kft.
Vincze József
2351 Alsónémedi, Főút 20/A.
Tel./Fax: 06-29/337-291
Mobil: 06/30/262-1420
E-mail: kelomag@kelomag.hu

Mészáros Vendel
2193 Galgahévíz, Fő út 63.
Mobil: 06/20/943-6533
Tel.: 06-28/460-115

KONDOR Trade Kft.
6781 Domaszék,
hrs. 0208/42 (Bajai út 1.)
Mobil: 06/30/968-4499
E-mail: kondortradekft@gmail.com

Áncsák János
4233 Balkány
Vörösmarty u. 8/a.
Mobil: 06/20/433-5055
E-mail: ancsak.janos980@gmail.com

Hoffer Ervin
Szarvaskút 8420 Bt
8420 Zirc - János tanya
Mobil: 06/30/410-9967
Web: www.magyarburgonya.hu

“Szállítunk az Önök megrendelésére és megelégedésére”

Hogyan tároljuk a szezonális zöldségeket a hidegebb hónapokban?

A meleg időjárás kedvenc gyümölcsi és zöldségei kifutóban vannak, ugyanakkor a helyüket egyből felváltja a körte, az alma, a tök és más zöldségek színes választéka, gondoljunk például a citrusfélékre, amelyek megédesítik őszi és téli mindennapjainkat.

Az alábbiakban néhány tippet adunk a hűvösebb időben kapható különleges termékek tárolására.

Tökfélék

Hűvös, sötét, száraz helyen éri magát a legjobban, ahol kevés levegő áramlik. A konyhaszekrény vagy a pince a legjobb választás a tökfélék tárolására, ahol nincs közel a fűtőtesthez.

A hűtőszekrényben a tök a hidegtől elkezd lyukasodni, ezért csak akkor tároljuk ott, ha már felvágtuk.

Megfelelő tárolás esetén a tök legalább két-három hónapig tárolható, ugyanakkor a vékonyabb héjú fajták nem tartanak ki olyan sokáig.

Almák és körték

Az alma mehet egyenesen a hűtőbe, ideális esetben az alsó, zöldségtároló fiókjába, így akár négy-hat hétig is eltartható. Ugyanakkor, ha egy héten belül meg akarjuk enni, akkor a konyhapult is tökéletesen megfelelő számára, de figyeljünk arra, hogyha ott felejtjük lisztessé és ízetlenné válik.

Az alma etiléntermel, ami más termékeknél beindíthatja az érési folyamatot, majd végül rothadást okozhat, ezért gyakran tanácsolják, hogy más gyümölcstől és zöldségtől elkülönítve tartsuk. (Ha azonban a banán vagy az avokádó érését szeretnénk felgyorsítani, akkor nyugodtan tegyük egy helyre ezeket.)

Azonban a hűtőszekrényben az etiléntermelés minimális, ezért ne aggodjunk amiatt, hogy nem elkülönítve tároljuk őket.

A kissé éretlen körtét a pulton kell érlelni, és onnan tudjuk, hogy már megfelelő, amikor a nyakukon enyhén nyomásnak engednek. Ilyenkor tegyük be őket a hűtőbe és akár néhány hétig is elállnak. Emily Zaas a marylandi Black Rock Orchardtól elmondta, hogy ha a körte érését próbáljuk időzíteni, akkor a még éretlen gyümölcsöt betehetjük a hűtőbe, majd amikor készen áll, kivehetjük, hogy szobahőmérsékleten érjen.

Leveles zöldségek

A hűvös, nedves környezet a legjobb az olyan zöldségek számára, mint a kelkáposzta és a mángold. Tároljuk őket műanyagzacskóban, (ha szeretnénk akár nedves papírtörülköbe is csomagolhatjuk őket), a hűtőszekrény magasabb páratartalmú fiókjában (szellőzők nélkül vagy zárt szellőzőkkel). Hasonló hatást érhetünk el a műanyagzacskónál környezetbarátabb alternatívával is, például a többször használható terméstartásokkal. Kristen Hartke elmondása szerint, ha ezeket az organikus pamutzacskókat kissé megnedvesítjük, majd megtöltjük a hűtőszekrény fiókjában tárolt termékekkel nem csak a megfelelő tárolást biztosítjuk hetekig ezek a zöldségek számára, de a környezetet is védjük, mivel könnyen újra alkalmazhatjuk más zöldségfélékkel is.

Csak azt tartsuk szem előtt, hogy a túl sok nedvesség hozzájárulhat a rothadáshoz!

Káposztafélék

A brokkoli, a karfiol és a kelbimbó hűvös, nedves környezetet igényel, de ha légmentesen záródó zacskóba vagy edénybe csomagoljuk őket, az könnyen a penészedésükhöz vezethet. Tartuk őket egy részben nyitott, laza vagy lyukacsos zacskóban,

esetleg egy légáteresztőbb anyagú terménytartóban a hűtőnk magas páratartalmú fiókjában. Az ajánlott tárolási idők széles skálán mozognak, néhány naptól kezdve egészen néhány hétig.

Gyökérezőségek

Ezek a zöldségfélék hosszú ideig tárolhatók, nekünk csak a megfelelő feltételeket kell biztosítanunk hozzá. Gondoskodjunk róla, hogy a gyökerekhez, például a céklákhoz, sárgarépákhoz és fehérrépákhoz tartozó zöld részek nagyobb részét távolítsuk el, amint hazavittük őket, és csak egy nagyjából 1,5 cm-es részt hagyjunk meg.

Ugyanis, ha a teljes zöldjét rajta hagyjuk, az kiszívja a nedvességet a zöldségből.

A nedvességvesztés megelőzése érdekében a céklát, sárgarépat, fehérrépat műanyag zacskóban, vagy terménytartóban tegyük hűtőbe. Így legalább két héten keresztül elállnak.

Burgonya

Ha sötét helyen tároljuk őket, megakadályozhatjuk, hogy megzöldüljenek. Törekedjünk hűvös, jól szellőző helyiségre, például pincére vagy szekrényre. A hűtőben a nedves levegő elősegítheti a keményítő cukorrá alakulását, ami gyakran nem kívánatos az állag, az íz vagy a szín szempontjából, például a sültburgonya nagyon sötét színű lesz. A hűtőszekrényen kívül úgy akadályozhatjuk meg a csírázást, hogy a burgonyát elkülönítjük az olyan etiléntermelőktől, mint az alma és a hagyma. A körülmények függvényében a burgonya a kamrában néhány héttől két hónapig tárolható.

Molnár Dorottya fordítása

Szeretné növelni csévéldobos öntöző berendezésének a hatékonyságát?

Csökkenteni szeretné a telepítési időt?

A nem szabályos téglalap alakú tábláit is szeretné megöntözni?

A MEGOLDÁS AZ ÖN SZÁMÁRA:

Az öntöződob behúzási technikája eltér a "hagyományos" csévéldobos megoldástól.

Itt rögzítve van a csővezeték hidránns felőli része, majd a dobot a traktorhoz kapcsolva lehet lehúzni a csővezetékét. Így akár 125mm átmérőjű PE csőből 1000 méterig tudunk az öntözhető területet növelni. A vízturbina által hajtott hidraulikus szivattyú, a differenciálművel, és fékberendezéssel ellátott hídregység szolgál a nagyobb kerekek hajtásáról. Még a kisebb hidraulikusan kormányzott kerekek pedig követik a csővezeték útját, ami akár lehet ívben visszafordított lefektetett módban is, követve a nem négyzet alakú táblák formáját is.

Előnyei között szerepel a konkurenciához képest, hogy hosszabb csőhosszt is be tud vontatni, így a géptelepítés ideje 18-26 óra között optimalizálható.

Kisebb ellenállással tudja a csővezetékét felcsévélni a hajtott dob, és kerekek révén. Alacsonyabb súlypont és stabil vontatási képesség a négykerekű vázszerkezet miatt.

JOHANN OCKEN

06-20/983-4912

tempel@tempel.hu

TEMPEL KFT
MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

www.tempel.hu

Újburgonya” – nem csak tavasszal

A zseme burgonya nyári ültetéssel, másodterményként történő előállításának gondolata Kelet-Poroszországban fogalmazódott meg. Ott dolgozták ki technológiáját az 1870-es években. A módszer igen gyorsan, már az 1880-as évek végén Magyarországon is ismertté vált.

Kis történelem

Az eljárás lényege, hogy nyáron (június vége, július, esetleg augusztus eleje) előnevelés (csíráztatás) nélkül ültetik ki a gumókat. A betakarításra foszlóshéjú állapotban szeptember végén, október elején, gyengén parásított héjú állapotban október közepén, végén, a termesztés helyén téli fagyvédő takarással átteleltetve pedig a következő év márciusában került sor. Az alkalmazás során kiderült, hogy a július végi, augusztus eleji kiültetés túl késői ahhoz, hogy 3-4 cm átmérőnél nagyobb gumók fejlődjenek.

Az így előállított termék megnevezése gondot okozott a korabeli szakembereknek, mert az „újkrumpli” név már nem utalt a termék korai megjelenésére. Egy 1891-ben megjelent szakkönyvben „fojtott burgonya” illetve „fülllesztett krumpli” néven került meg említésre. Volt, aki azt írta róla, hogy a korai termesztés „más módja”. A módszerre a korabeli Magyar Királyi Burgonyatermelési Hivatal is felfigyelt, és az 1920-as években üzemi méretű termelési kísérleteket szervezett. A kísérletekben résztvevő gazdák egy része már október végén felszedte a termést (nem teleltette át a termelés helyén a következő tavaszig), majd pincében, homok közé elvermelte.

Ez azért bizonyult jobb megoldásnak, mert így értékesítési lehetőség esetén könnyen hozzáfért az árujához. Az így tárolt burgonya iránt (amely egyszerű körülmények között jól eltartható) karácsony táján élénk kereslet mutatkozott. Ezzel (angol mintára) nálunk is kialakult a „karácsonyi burgonya” (christmas potatoes) iránti érdeklődés, amelyet ott is nyári ültetésben állítanak elő. A termesztési kísérleteket 1931-ben értékelték ki. Ennek során megállapítást nyert, hogy a gazdák 15-25 q/kh átlagterméseket (25-42 t/ha) értek el, és átlagosan 600 pengő/kh (850 pengő/ha) bevételre tettek szert, amellyel elégedettek voltak. Fontosnak tartották továbbá megjegyezni, hogy ez másodtermény volt, ezért „semmi esetre sem megveendő eredmény.”

A nyári ültetésű burgonya munkaigényessége miatt a klasszikus szántóföldi növénytermesztésben nem tudott nálunk gyökeret verni. Az uradalmi, valamint az város-

ellátó kereskedelmi kertészetekben azonban többen foglalkoztak a burgonya termesztésének ezzel (az akkor még különlegesnek számító) módjával. Az iránta megnyilvánuló érdeklődés napjainkban ismét megélné. Mórhalom hagyományosan korai burgonyával foglalkozó termelői már több mint tíz éve sikerrel alkalmazzák ezt a módszert (gyakran korai burgonya után), 35-40 t/ha terméseket érnek el, ezt ősszel szedik fel, majd tárolják és főleg karácsony táján értékesítik.

Biológiai alapok

Meg kell jegyezni, hogy nyári ültetésben a növény sokkal kedvezőbb körülmények közé kerül, mint tavaszi ültetésben. A **burgonya** ugyanis **a gumóképződés tekintetében rövidnappalos növény**, hosszúnappalos körülmények között a gumó kialakulása késik. A gumóképződés folyamata ugyanis a sztólók megnyúlásával és a keményítő felhalmozódásával kezdődik, amely rövidnappalos körülmények között gyorsabban megy végbe. A gumók formálódását a rövidnappalos körülményeken kívül a nagy fényintenzitás és a mérsékelt nitrogénellátottság is segíti. Az alacsonyabb (15-20 °C) hőmérséklet, a mérsékelt víz- és tápanyag-ellátottság egyértelműen kedvező hatású a gumóképződésre. A nyári ültetésű burgonya (a tavaszi ültetésűvel ellentétben) egyre rövidebb ideig tartó megvilágítási és egyre alacsonyabb hőmérsékleti viszonyok közé kerül, ezért többet is terem és jobb minőségű.

Piac

Törekedni kell a fogyasztók által preferált gumóméret biztosítására is. A vásárlók ugyanis a 80-90 g átlagtömegű, 8-9 cm hosszú, 5-6 cm átmérőjű gumókat keresik. Nem örülnek az apróbb, de 200-250 grammos gumóknak sem, mert ez utóbbi azt jelenti, hogy 1 kg megvásárlása esetén, mindössze 4-5 db burgonyához jutnak. A méret alakulása elsősorban az ültetési idő és a fajta megválasztásával szabályozható. A nagy gumójúaknál a túl korai, kisebb gumót nevelőknél pedig a túl kései kiültetés jelenthet e tekintetben problémát.

Termesztéstechnológia

A nyári ültetésű burgonya másodtermék. Az **ültetés időpontja** az elővetemény betakarításának időpontjától és a termesztés céljától, valamint az így előállított áru felhasználásának jellegétől függ. **Körülményeink között**

június vége, július eleje tekinthető ideálisnak. A módszer kidolgozói a vetőgumó előnevelését nem tartották indokoltnak, általában nincs is rá szükség. Amennyiben azonban az elővetemény kései lekerülése miatt a kiültetés csúszik – július második felére tolódik – érdemes élni ezzel a lehetőséggel. Annál is inkább, mert ebben az időszakban ehhez nincs szükség sem természet berendezésre, sem fűtésre. Ugyanakkor nagy előnye, hogy így jelentős mértékben (mintegy egy, másfél héttel) lerövidíthető az ültetés és a kelés közötti idő, mérsékelve ezzel a későbbi ültetésből adódó hátrányokat.

A legkézenfekvőbb megoldás az lenne, ha a tárgyévi korai természetből származó gumókat használhatnánk fel szaporításra. Ezek azonban ekkor még kihajtásra képelenek, nyugalmi állapotban vannak. Ez az állapot fajtától és a tárolási hőmérséklettől függően 70-180 napig tart. Számos próbálkozás történt ennek az állapotnak különböző vegyszeres kezelésekkal (etilén, gibberellin) történő megszüntetésére, az eredmények azonban nem voltak egyértelműek. **Szaporításra** ezért az **előző évi tárolt burgonyát célszerű felhasználni**, ez az egyetlen biztonságos megoldás. A területet sekély szántással és kultivátorozással készítik elő, a gumókat pedig 75 cm sor és 20-25 cm növénytávolságra ültetik ki, 4-5 cm mélyen. A lombzat 2-3 hét múlva jelenik meg a talaj felszínén, és ezt követően 7-10 nap múlva eléri a 15-18 cm magasságot.

Ekkor kell **töltögetni** (mintegy 10 cm vastag földréteget kialakítani a növények köré) a gumóképződés elősegítése érdekében. Ez a művelet egyúttal lehetőséget ad műtrágyák bedolgozására, valamint a gyomok irtására is. A műtrágyákat 1 P₂O₅, 2 N és 3 K hatóanyag arányban célszerű kijuttatni. Ezt követően érdemes a területet alaposan (mintegy 25-30 mm víz kijuttatásával) beöntözni. Nyári természet esetén a burgonyabogár kártétele elhanyagolható, a burgonyavész (fitoftóra) azonban (különösen hűvös, csapadékos időben) jelentős károkat tud okozni. Ellene ezért megelőző jelleggel kell védekezni, és érdemes a permetlébe keserűsőt (magnéziumszulfát – MgSO₄) is, 6-8 kg/ha mennyiségben adagolni, a növények kondicionálása érdekében.

A gumók felszedésére csak az első fagyok után kerül sor, eddig ugyanis gyarapodnak és a héjuk parásodik. Ezt követően azonban, ha csak nem kívánjuk azokat a tavaszi felszedésig helyben átteleltetni, be kell takarítani. A felszedés pontos időpontját a természet célja, ill. a felhasználás jellege határozza meg. Az optimális időpontban (június vége, július eleje) kiültetett **nyári burgonya szeptember végén), október elején különleges minőségű, foszlós héjú, zsenge állagú, de nem tárolható, azonnali értékesítésre, fogyasztásra való.**

A karácsony körüli forgalmazásra tervezett gumókat, **gyengén parásodott héjú állapotban, október köze-**

pén érdemes betakarítani. Hosszabb ideig történő tárolásra azonban csak október végén.

Ebben az esetben a tervezett felszedés előtt kb. 2 héttel célszerű lombtalanítást végezni (mechanikai eszközökkel, vagy vegyszerekkel). Ez a gumóhéj parásodását, ezzel jobb tárolhatóságát segíti elő. Amennyiben a természet helyén akarjuk átteleltetni, ültetés előtt érdemes alapos talajfertőtlenítést is végezni. Erre azért van szükség, mert számos talajlakó gomba és baktérium okozhat a piacosságot rontó gumófoltosodást a tél folyamán. A felszedést technikailag úgy érdemes kivitelezni, hogy a géppel a talaj felszínére kiforgatott gumók összegyűjtése kézzel történjen, zsákokba vagy ládába helyezve azokat.

A felszedett, hosszabb tárolásra szánt közepesen parásított héjú nyári ültetésből származó gumók számára a hűtőházban történő tárolás (2-3 °C) jelenti az ideális körülményeket. Ennek hiányában azonban a klasszikus módszer is sikerrel alkalmazható, azaz a gumók előzetesen fertőtlenített homokba történő elvermelése.

A nyári ültetésű burgonya értékei, természetének további lehetőségei

Hangsúlyozni kell, hogy a nyári ültetésből származó, nem teljesen beparásodott héjú burgonya tetszetősebb és sokkal jobb minőségű termék, mint a teljesen beparásodott héjú. Száranyag-tartalma 7-8%-kal, keményítő tartalma 4-5%-kal kevesebb, mint az „ókrumplié”. Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy másodterményként kerül előállításra, így ugyanazon a területen előtte még korai káposztafélék, zöldborsó, őszi gabona, repce stb. természetelők. További előnyt jelent, hogy megfelelő körülmények között a következő évi burgonya piaci megjelenéséig eltartható. Kizárólag humán táplálékként hasznosul, megerősítve ezzel a növény zöltség ágazatba történő besorolásának helyességét. Hazai megjelenésével és nagyarányú elterjedésével a burgonya nálunk is tömegélelmezési cikkből minőségi terméké vált. A teljes érettség előtt betakarított, zsenge állagú „újburgonya” korábban kizárólag hajtatásból és korai természetből volt elérhető.

Mára azonban a gyakorlat felülírta a régi beidegződéseket, napjainkra az ilyen típusú termék nyári ültetésből is beszerezhető a piacokon. Előállítására a hazai időjárási körülmények ideálisak. Ez a tény eddig nem hasznosult, pedig jelentős exportra adott volna lehetőséget. A karácsonyt megelőzően rendelkezésre álló zsenge burgonya elsősorban a balti és a skandináv államok érdeklődére tarthatna számot. A piaci lehetőségek bővülése pedig fellendíthetné az ilyen típusú burgonya hazai termelését, megerősítve ezzel az agrárágazat értéktermelő és eltartóképességét.

www.agroforum.hu

A TEMPEL Kft. figyelmébe ajánlja a

Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Ágazat Fejlesztése című és VP2-4.1.4-16 kódszámú Magyarország kormánya által kiadott pályázati felhívást!

Kik pályázhatnak a vissza nem térítendő támogatásra?

- Azok a mezőgazdasági termelők, akik rendelkeznek legalább 6000 STÉ üzemmérettel az elmúlt lezárt teljes üzleti évben.

(Fiatal gazdák esetén csak lezárt üzleti év szükséges, tehát 2019-ben alapított vállalkozással már 40 év alatti mezőgazdasági termelők tudnak pályázni.)

- A támogatási kérelem benyújtását megelőző évben az árbevételük legalább 50%-a mezőgazdasági termelésből származott.

- A pályázat keretében a támogatási kérelem benyújtására kollektív beruházás keretében is van lehetőség:

- Kollektív projektnek minősül a termelői csoport, a termelői szervezet, a mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet, valamint a szociális szövetkezet által végrehajtott projekt.

- A tagok összeszámolt árbevételének legalább 50%-a mezőgazdasági tevékenységből kell, hogy származzon.

- A tagok legalább 50%-ának rendelkeznie kell minimum 6000 STÉ-vel.

Támogatható tevékenységek:

- Új öntözőberendezések beszerzése, illetve új öntözővíz-szolgáltató művek létrehozása.

- Öntözőberendezések vízellátását biztosító vízvisszatartás létesítményeinek támogatása fenntartható vízkészlet-gazdálkodás biztosításával, ezen belül víztározók létesítésének támogatása közepes nagyságú tározók kialakítása révén, amelyek mérete már megengedi, hogy öntözővíz kivétel is lehetséges legyen.

- Természetes szűrőmezők kialakítása a keletkezett felesleges és a gazdálkodás szempontjából káros vizek összegyűjtést követő tápanyag terhelésének csökkentése, majd befogadó vízfolyásba történő továbbítása céljából.

- Meglévő öntözőberendezések vízfelhasználás hatékonyságának javítása, valamint öntözési infrastruktúra és kapcsolódó műtárgyainak fejlesztése, rekonstrukciója.

- Öntözőberendezések energiafelhasználás hatékonyságának javítása.

A támogatás mértéke, összege:

- Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: egyéni és kollektív projekt esetén is maximum 2 milliárd Ft.

- A támogatás maximális mértéke közép-magyarországi régióban megvalósuló fejlesztés esetén az összes elszámolható költség 40%-a, a nem közép-magyarországi régióban megvalósuló fejlesztés esetén az összes elszámolható költség 50%-a.

- Fiatal mezőgazdasági termelő számára 10 százalékponttal megemelt támogatási intenzitás jár.

- A kollektív módon végrehajtott projektek 20 százalékponttal megemelt támogatási intenzitásra jogosultak.

A támogatási kérelem benyújtásának határidejei:

2022. február 4. - 2022. december 30. (Szakaszos beadási határidőkkel!)

TEMPEL KFT. által ajánlott berendezései:

Cégünk teljes körű projektmenedzsmentet vállal a sikeres pályázat érdekében!

További információ: info@tempel.hu vagy +36-76/441-794

Ha burgonyáról, répáról, hagymáról, spárgáról,
bármilyen zöldségről, vagy gyümölcsről van szó akkor:

Nálunk minden
EGY TETŐ ALATT.

FORIGO

SYMACH
Barry-Wehmler Packaging

FarmaX

UPMANN
Verpackungsmaschinen
packing solutions

**agricola
italiana**

PRÉMIUM KATEGÓRIÁS GÉPEK

ALLROUND
VEGETABLE PROCESSING

**COSTRUZIONI
MECCANICHE
Ferrari**

Magágykészítéstől

a

ekko

Csomagolásig

LIAK

BERGMANN
...die Spezialisten

FASTERHOLT

ASA-LIFT

OLIVER
AGRI

GRIMME

TEMPPEL KFT

MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

6060 Tiszakécske, Oláhházdűlő tanya 10.

Agroshop.hu

Johann Ocken
+36-20/983-4912
tempel@tempel.hu